

Historische Commissie Noordbarge

nieuwsbrief jaargang 2011 nummer 1

oplage: 90

secretaris: Henk Jeurink - Laan van het Kwekebos 229 - 7823 KE EMMEN - 0591 626728
bankrekening: 502842180 - internet: www.noordbarge.info → historische commissie

Onbekend maakt onbemind...

Dat is een bekend gezegde. Deze foto met echtpaar kregen we van Roelof Boelens uit Emmermeer. Roelof drijft in deze woonwijk een Readshop. Hij heeft evenals boekhandel de Plantage een prima collectie op het gebied van historische en streektaalboeken uit Zuidoost-Drenthe. Zijn grootse slinger vindt hij in het verzamelen van onbekende foto's. Elke veertien dagen verzorgt hij een rubriek in een weekblad. Hierin roept hij de lezers op om mee te denken over de mensen en gebeurtenissen op zijn oude foto's Bij deze foto stond: 'Man en vrouw uit Noord Borge. De vrouw draagt de Friesche kap' Roelof wist ons te vertellen dat de foto uit de buurt komt. We zijn zo vrij om uit te gaan van Noord-Barge. Met zekerheid weten we dat dit geen Friesche kap is. In tegenstelling tot Drenthe droegen de Friezinnen kanten mutsen met kleinere plooiën. In de eerste helft van de negentiende eeuw werd de stijfelpot uit de kast getrokken en werden er brede slagen in de kanten kam aangebracht (periode 1830 – 1860). Tussen 1900 - 1920 werden de kammen steeds korter en werden de slagen in de kam hoe langer hoe fijner. Dit had mede met het geloof te maken, hoe fijner de kam 'gepijpt' was, hoe zwaarder het geloof. De

lengte van het kant van de kam is, in ongesteven toestand wel 1,80 meter. Wij zijn benieuwd of u dit echtpaar herkent.

'Dinghweer'

Dat is de naam van een 400 jaar oude hereboerderij in de plaats Lellens in de gemeente Ten Boer in de provincie Groningen. U vraagt zich nu terecht af wat heeft dit monument met de geschiedenis van Noordbarge te maken. We zullen u snel uit de droom helpen. Jarenlang is deze hereboerderij bewoond door en eigendom van de familie Kiers geweest. Een lid van deze boerenfamilie was getrouwd met Eemtien Frieling. Eemtien werd op 1 april 1830 in Noordbarge geboren. Zij stierf op negenenvijftigjarige leeftijd in 1890 op 'Dinghweer' in Lellens. Eemtien was de enige dochter van Willem Lutke Frieling en Jantien Hindriks Joling (1802). Willem Lutke Frieling (1759-1840) was de oudste van drie vrijgezelle broers. Luchien (1763-1833) en Jan (1765-1837) waren de beide andere broers. Zij werden naar hun grootvader Willem Lutke Frieling 'Wilms-Jongs' genoemd. Met zijn drieën waren zij de nazaten van een oud eigengeerd boerengeslacht. Om te voorkomen dat hun nalatenschappen aan de staat zouden vervallen, trouwde Willem Lutke Frieling op 19 juni 1829 met de inwonende dienstmeid Jantje Hindriks Joling uit Zuidbarge. De zeventigjarige 'haan' had haast, want Eemtien werd bijna vanaf de beddeplank geboren. Hun boerderij stond aan de Middenstraat, waar nu het Terra College staat.

Eemtien is ongetwijfeld liefdevol opgegroeid. Na het overlijden van haar vader hertrouwde haar moeder op 13 juli 1843 met Klaas Ensink uit Laar (D) achter Coevorden. Klaas was volgens het bevolkingsregister schoenmaker. In Laar wordt daar anno 2011 aan getwijfeld. 'In die tijd liep men hier niet op schoenen.' De familie van Klaas hadden een boerderij en ze houden het er op dat hij gewoon boer was. Op 7 oktober 1846 beviel Jantje van een zoon. De zoon werd Willem naar haar eerste man genoemd. Tien jaar later stierf Willem Ensink. Dit echtpaar bleef verder kinderloos. Eemtien had haar grote liefde in het Groningerland gevonden. De gelukkige heette Willem Jans Kiers uit Lellens. Het huwelijk werd op 21 mei 1859 in Emmen voltrokken. Het echtpaar kreeg vier kinderen (1 dochter en 3 zonen). Zij hebben waarschijnlijk in het later door de melkfabriek overgenomen pand aan de Ermerweg gewoond. In elk geval zijn hun dochter Anje Wilhelmina (1860) en hun beide zonen Harco Jans (1863) en Jan Anne (1866) in Noordbarge geboren. Vanaf 1868 betrokken zij 'Dinghweer'. Eemtien leefde tot 1890 en Willem Jans stierf hier op 74-jarige leeftijd in 1907. De boerderij in Lellens was dan al overgegaan naar Jan Anne. Jan Anne is ook oud geworden. Hij stierf eveneens op 'Dinghweer' op negentig jarige leeftijd in 1956. Op de foto staat 'Dinghweer' afgebeeld na de restauratie in 2009.

Inloopmiddag 2011

Welk deel van Noordbarge dit jaar op de kaart wordt gezet is nog niet bekend. De datum [zaterdag 8 oktober 2011](#) voor de inloopmiddag ligt wel vast. Noteert u die datum al vast.

Ansichtkaarten/Verjaardagskalenders

Ter ondersteuning van het werk van de Historische Commissie Noordbarge verkopen we sinds kort een set van vijf recente ansichtkaarten van Noordbarge. De foto's zijn van Jan de Vin. De set is voor 3 euro te koop bij Geesje Gerrits, Noordbargerstraat 67 [0591 640263]. In de set ansichtkaarten zit o.a. een winterse foto van de boerderij van Berend Betting. Verder een foto bij van het Jeudenveentien en Dikstien in het Noordbargerbos. De PIEP, het beeldmerk van Noordbarge, ontbreekt hoe kan het ook anders niet in deze schitterende set. De vijfde foto is een herfstfoto van de boerderij van Paas, ooit in opdracht van de familie Huizing in 1878 op deze plek neergezet. Al met al unieke foto's en een genot om ze in bezit te hebben of een ander er gelukkig mee te maken. Ook hebben we nog voldoende verjaardagskalenders à 7,50 euro in voorraad.

Zwemplekkie

In de vorige nieuwsbrief stond een foto van Hennie Holties uit de Scheperstraat van het zwemplekkie in het Oranjekanaal. Rechts op de foto staat haar vader Jan Harm Holties van de Stortweg. Tot nu toe heeft zich niemand gemeld die één of meerdere personen op deze foto herkend heeft.

Voortgang

De commissie is begonnen met het schrijven van het boek. Hiervoor hebben we om de veertien dagen zgn. boekbesprekingen belegd. We zijn begonnen aan de Bargerkampenweg. Langs deze weg hebben heel bijzondere gezinnen gewoond. Praten over families levert niet alleen antwoorden maar ook veel vragen op. Daar moet dan weer achteraan getrokken worden. Het blijft overigens leuk werk.

Tenslotte

Mocht u nog iets over Noordbarge hebben waar u geen raad mee weet of waarover u alle kennis niet meer paraat heeft, stelt u zich dan gerust in verbinding met ons commissielid Geesje Gerrits [0591 640263].

NB. Kom op zondag 10 april 2011 naar de traditionele herdenking van de bevrijding van Emmen bij het Poolse monument in Noordbarge. Aanvang 18.45 uur